

NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

25/NOV/2022 # 559

NIŠTA U RUCI

Zima pred vratima a EU ne uspeva da se složi ni oko granice cena za rusku naftu, niti oko ograničenja cena prirodnog gasa

BUDUĆNOST
NA DELU

SADRŽAJ

NAFTA

Teško do dogovora o gornjoj ceni Urala	OVDE
Novak: Nema ruske nafte i goriva za one koji primenjuju ograničene cene	OVDE
Argus dodao američku slatku naftu korpi određivanja cene Brenta	OVDE
Evropa žuri da napuni tankove ruskim dizelom pre nego što počne zabrana	OVDE
Rusija gubi 90% svog ključnog evropskog tržišta nafte pre sankcija	OVDE
Rusija gubi 90% svog ključnog evropskog tržišta nafte pre sankcija	OVDE
Italija će da zatraži izuzetak od embarga EU kako bi spasila rafineriju Lukoila?	OVDE
Italijanski naftni radnici traže dogovor za rafineriju Lukoila	OVDE
Prerađivač Slovnaft smanjuje unos ruske nafte na 60%	OVDE
Bugarska rafinerija Lukoila se zatvara ako ne bude mogla da izvozi?	OVDE
Lukoil Bulgaria svu svoju privrednu aktivnost prenosi na Bugarsku	OVDE
Evropske rafinerije presnabdevene naftom	OVDE
Evropska komisija: Bugarska ne može da izvozi prerađenu rusku naftu	OVDE
Shell preispituje investiciju od 25 milijardi funti zbog ekstra poreza	OVDE
Cene nafte u petak zaustavile	OVDE
Kemp: Cene nafte se povlače kako se sentiment investitora zatamnjuje	OVDE
Ukrajina poskupljuje cenu tranzita ruske nafte Družbom	OVDE
UNKS: Kretanje cena nafte Brent	OVDE

PRIRODNI GAS

EU nije uspela da se dogovori o granicama cena gasa	OVDE
Poljski sud ukinuo novčanu kaznu poljskog regulatora Gazpromu	OVDE
Može li Turska postati gasno čvorište za Evropu?	OVDE
Gazprom od ponedeljka smanjuje isporuke gasa preko Ukrajine?	OVDE
Katar potpisao najduži LNG posao u istoriji	OVDE

REGION

Petrol na skupštini u decembru o posledicama regulacije cena	OVDE
MOL otkrio naftu u blizini Budimpešte	OVDE
MOL obustavio isporuke goriva malim pumpama	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

Teško do dogovora o gornjoj ceni Urala

NUJORK - Očekivalo se da će diplomate iz Evropske unije u četvrtak uspeti da se dogovore oko konačnih detalja politike koja će pomoći u ograničavanju prihoda Rusije od nafte, nakon neuspeha dan ranije u akciji koju su predvodile Sjedinjene Države i saveznici Ukrajine da obuzdaju priliv gotovine finansiranje ruske invazije na Ukrajinu.

Dogovor mora biti konkretizovan da bi EU embargo na uvoz ruske nafte krene 5. decembra, piše **New York Times**. Dakle, kako bi dodatno ograničila finansijsku dobit Rusije, grupa želi da ograniči koliko kupci izvan regiona plaćaju za rusku naftu. Ta nafta bi se mogla prodavati samo izvan Evrope i morala bi biti ispod dogovorene cene.

Od EU ambasadora je zatraženo da odrede cenu od 65 do 70 dolara po barelu, što je, prema evidenciji **Refinitiva**, čak nešto iznad cene po kojoj se ruski Ural trenutno trguje na severozapadnom tržištu Evrope.

U poslednje tri godine, referent za cenu ruske nafte trgovao se od 60 do 100 dolara po barelu u poslednje tri godine, dok se u poslednja tri meseca cena kretala od 65 do 75 dolara po barelu.

Članice G7 Francuska, Nemačka i Italija zalagale su se u korist predstavljenog raspona cena i mekših mehanizama sprovođenja, zagovarajući stajalište SAD-a da su oni neophodni da bi se sprečilo smanjenje ponude.

Neki od EU diplomata, kako od učesnika sastanka saznaje NYT, posebno iz Poljske i drugih nepokolebljivih ukrajinskih saveznika, rekli su da je raspon cena koji je predložila G7 previsok i da bi gornju granicu trebalo postaviti mnogo niže kako bi se naštetilo ruskim prihodima.

Grčka, Kipar i Malta, koji imaju ozbiljne interese u politici zbog svoje velike pomorske industrije, zatražili su još veći limit, što bi stavilo cenu čak iznad trenutnih nivoa trgovanja.

Novak: Nema ruske nafte i goriva za one koji primenjuju ograničenje cena

MOSKVA - Rusija ne planira da isporučuje naftu ili naftne derivate zemljama koje primenjuju ograničenje cena, rekao je u utorak zamenik premijera Aleksandar Novak.

Umesto toga, Rusija će svoju naftu preusmeriti na "tržišne partnere" ili će smanjiti proizvodnju, naveo je Novak u saopštenju.

Novakovo ponavljanje pozicije svoje zemlje dolazi u trenutku kada je Grupa sedam nacija ove srede objavila na kom nivou će postaviti gornju granicu cene ruske sirove nafte.

Gornja granica će dovesti do pada investicija "i potencijalnog deficita u snabdevanju naftom i bilo kojom robom gde se takav mehanizam primenjuje", rekao je Novak.

Međunarodna agencija za energiju (IEA) ocenjuje da bi Rusija mogla imati problema da pronađe nova tržišta za svoju naftu nakon što evropska zabrana stupi na snagu. Zemlja bi mogla izgubiti blizu 2 miliona barela dnevno u proizvodnji do kraja marta, u poređenju sa predratnim nivoima, i pumpati u proseku samo 9,6 miliona barela dnevno sljedeće godine, objavila je IEA prošle nedelje u svom mesečnom izveštaju.

Plaćanje uz UnionPay je stiglo!

Od sada na NIS Petrolu i Gazpromu

Argus dodao američku slatku naftu korpi određivanja cene Brenta

LONDON - Agencija za izveštavanje o globalnim cenama roba Argus saopštio je u utorak da će od maja 2023. uključiti isporuke američke slatke Midland WTI nafte u svoju procenu cena sirove nafte u Severnom moru.

Nakon opsežnih konsultacija s industrijom, Argus je objavio listu od 12 terminala na američkoj obali Meksičkog zaliva sa kojih se izvozi Midland WTI u Evropu da ispunjavaju uslove za razmatranje u procesu utvrđivanja cena.

Fjučersi Brenta kao globalnog merila sirove nafte dovedeni su u pitanje jer je količina lake slatke sirove nafte koja je dostupna za isporuku u korpi naglo opala u poslednje dve decenije, uprkos dodavanju drugih evropskih vrsta.

Ukidanjem američkih ograničenja izvoza sirove nafte 2015. američki izvoz Midland WTI u Evropu narastao je na 1,14 miliona b/d do sada u 2022., što je znatno više od proizvodnje celokupne korpe sirovih vrsta koji trenutno doprinose Brent markeru -- Brent, Forties, Oseberg, Ekofisk i Troll, koji zajedno proizvode samo oko 670.000 b/d.

Midland WTI je sirova nafta sličnog kvaliteta u Brent korpi.

Evropa žuri da napuni tankove ruskim dizelom pre nego što počne zabrana

LONDON - Evropski trgovci žure da napune skladišta u regiji ruskim dizelom pre nego što EU zabrana počne u februaru, jer su alternativni izvori i dalje ograničeni, piše u ponedeljak *Reuters*.

Evropska unija će do 5. februara zabraniti uvoz ruskih naftnih proizvoda, pri čemu se najviše oslanja za ruski dizel. To će uslediti nakon zabrane uvoza ruske sirove nafte morskim putem koja stupa na snagu u decembru.

Ruske količine dizela namenjene skladišnoj regiji Amsterdam-Rotterdam-Antwerpen (ARA) porasle su na 215.000 barela dnevno od 1. do 12. novembra, što je povećanje od 126% u odnosu na oktobar, rekla je Pamela Munger, viša tržišna analitičarka u firmi za energetska analitiku Vortexa.

Uz nekoliko neposrednih isplativih alternativa, dizel iz Rusije činio je 44% ukupnog evropskog uvoza drumskog goriva do sada u novembru, u poređenju s 39% u oktobru, pokazuju podaci Refinitiva.

Iako je zavisnost Evrope od ruskog goriva pala za više od 50% od izbijanja rata u Ukrajini u februaru, Rusija je još uvek najveći dobavljač dizela na kontinentu.

"EU će morati da osigura oko 500-600 hiljada b/d dizela da zameni ruske količine. Zamene će doći iz SAD-a, kao i istočno od Sueca, prvenstveno s Bliskog istoka i iz Indije," prenosi Reuters ocene tržišnih analitičara.

Od 30. novembra, trgovci moraju dokazati ICE-u da nijedan ruski proizvod nije ušao ni u jedan rezervoar u široj regiji ARA, piše Reuters.

Shell preispituje investiciju od 25 milijardi funti zbog ekstra poreza

LONDON - Energetski kolos Shell dovodi u pitanje najavljene planove za ulaganje 25 milijardi funti u britanski energetski sistem nakon što je vlada u Londonu najavila dodatno oporezivanje industrije zbog ekstra dobiti ostvarene na visokim cenama nafte i prirodnog gasa.

Dejvid Banč, predsednik Shell-a u Velikoj Britaniji, rekao je da prošireni porez najavljen u jesenjoj izjavi ministar finansija Džeremija Hanta prisiljava kompaniju da preispita niz projekata koji su u planu, od ulaganja u Severno more do šema obnovljivih izvora energije.

Banč je rekao za londonski **Telegraph** da to znači da Shell "ne može uzeti zdravo za gotovo" da će potpuni plan ulaganja i dalje biti ostvaren.

Hant je povećao tzv. porez na energetsku dobit za proizvođače nafte i gasa u Severnom moru sa 25 na 35 posto i najavio da će biti na snazi do 2028., a ne do 2025. godine, dodajući 19,4 milijarde funti na postojeći račun.

Shell je u martu najavio planove za ulaganje između 20 i 25 milijardi funti u energetske projekte u Velikoj Britaniji, pri čemu se očekuje da će više od tri četvrtine novca otići na šeme zelene energije.

Upitan da li je prošireni porez na neočekivane prihode doveo ove planove u sumnju, Banč je odgovorio: „Da. Ne možemo uzeti zdravo za gotovo da će punih 25 milijardi funti biti uloženo.”

Rekao je da će porez takođe biti na snazi predugo i da bi trebao biti ukinut pre 2028. ako cene nafte i gasa značajno padnu.

Rusija gubi 90% svog ključnog evropskog tržišta nafte pre sankcija

LONDON - Sa samo dve nedelje do stupanja na snagu sankcija Evropske unije, Rusija je već izgubila više od 90% svog tržišta u severnim zemljama bloka, koje su ranije bile glavni oslonac za isporuke sa Baltičkih i Arktičkih terminala, da bi sada gro tih isporuka okrenula ka Aziji, piše u utorak **Bloomberg**.

Rusija je isporučivala samo 95.000 barela dnevno u Rotterdam — svoju jedinu preostalu evropsku destinaciju za pomorsku isporuku izvan mediteranskog/crnomorskog basena — u četiri nedelje do 18. novembra.

To je manje od preko 1,2 miliona barela dnevno koji su se slali u luke u regionu svakog dana početkom februara. Države poput Litvanije, Francuske i Nemačke zaustavile su takav uvoz pre nekoliko meseci, a Poljska u septembru.

Tri četvrtine sirove nafte koja se utovari u ruske baltičke luke sada ide u Aziju, a indijske rafinerije kupuju barele kako bi iskoristile grejs period koji nude SAD i Velika Britanija, a očekuje se da će ga usvojiti EU.

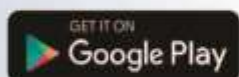
Time bi od sankcija bili izuzeti tereti koji se utovare pre nego što zabrana stupi na snagu 5. decembra, pod uslovom da budu isporučeni do 19. januara.

Zemlje G7 objavile su nivo ograničenja cena ruske sirove nafte u sredu. Tereti kupljeni po cenama iznad tog nivoa izgubili su pristup evropskim i britanskim brodovima, osiguranju i drugim uslugama.

ДИГИТАЛИЗУЈ

СВОЈУ ЛУКОИЛ КАРТИЦУ ЛОЈАЛНОСТИ!

БРЗО И ЛАКО!

Све информације о бензинским станицама, попусти, стање бодова, акције и посебне понуде доступни су ти директно на мобилном телефону. Довољно је само да преузмеш **ЛУКОИЛ СРБИЈА** апликацију, региструјеш се и твоја картица лојалности је дигитализована!

Italijanski naftni radnici traže dogovor za rafineriju Lukoila

RIM - Hiljade radnika u rafineriji nafte u ruskom vlasništvu na Siciliji protestovalo je u prošli petak protiv pretnje zatvaranjem, jer Evropa uvodi potpuni embargo na rusku naftu od sledećeg meseca.

Kako javlja AP, radnici su tražili akciju od novog italijanskog ministra ekonomskog razvoja,

Alfonsa Ursa, koji se sastao u Rimu sa sindikalnim vođama i drugima kako bi pronašao rešenje za rafineriju koja zapošljava 3.500 ljudi direktno i indirektno podržava još 6.500 radnih mesta.

"Ruski brodovi će se zaustaviti 5. decembra, s obzirom na embargo koji je odlučila prethodna vlada", rekao je portparol sindikata Luciano Spataro na Siciliji.

"Nadamo se da će nova vlada pronaći rešenje da izbegne ovu katastrofu.

Urso je rekao novinarima u Rimu da će još jedan sastanak o budućnosti rafinerije biti održan pre sredine decembra.

Oko 20% italijanske nafte prerađuje se u rafineriji ISAB, koja je u vlasništvu ruskog Lukoila. Rafinerija i prateće aktivnosti stvaraju polovinu bruto domaćeg proizvoda u provinciji Sirakuza na Siciliji i 8% ekonomske aktivnosti regije.

Rafinerija je jedino mogla prerađivati naftu iz Rusije od invazije na Ukrajinu jer su banke odbile da preuzmu rizik davanja kredita za kupovinu neruske nafte. Radnici traže ili privatizaciju rafinerije ili da vladina izvozno-kreditna agencija SACE bude garant za buduće kredite za kupovinu nafte iz neruskih izvora.

„Čim prekinete kariku, ceo lanac se sruši“, rekla je sindikalna vođa Vera Carasi, „Dakle, ako se Lukoil zatvori, onda ćemo morati da zatvorimo celu grupu petrohemijskih preduzeća.“

Italija će da zatraži izuzetak od embarga EU kako bi spasila rafineriju Lukoila?

RIM - Italija razmatra nekoliko opcija za spas rafinerije u vlasništvu Lukoila na Siciliji, uključujući i traženje od Evropske unije da privremeno izuzme Italiju od dolazećih (5. decembra) sankcija na pomorski izvoz ruske nafte, rekao je ministar industrije zemlje u minuli petak.

Adolfo Urso, ministar industrije u administraciji premijerke Đorđije Meloni, rekao je da bi Italija mogla zatražiti od Evropske unije "izuzeće, čak i privremeno, od embarga", što bi vladi omogućilo da kupi vreme i zadrži rafineriju na površini.

Prerađivač Slovnaft smanjuje unos ruske nafte na 60%

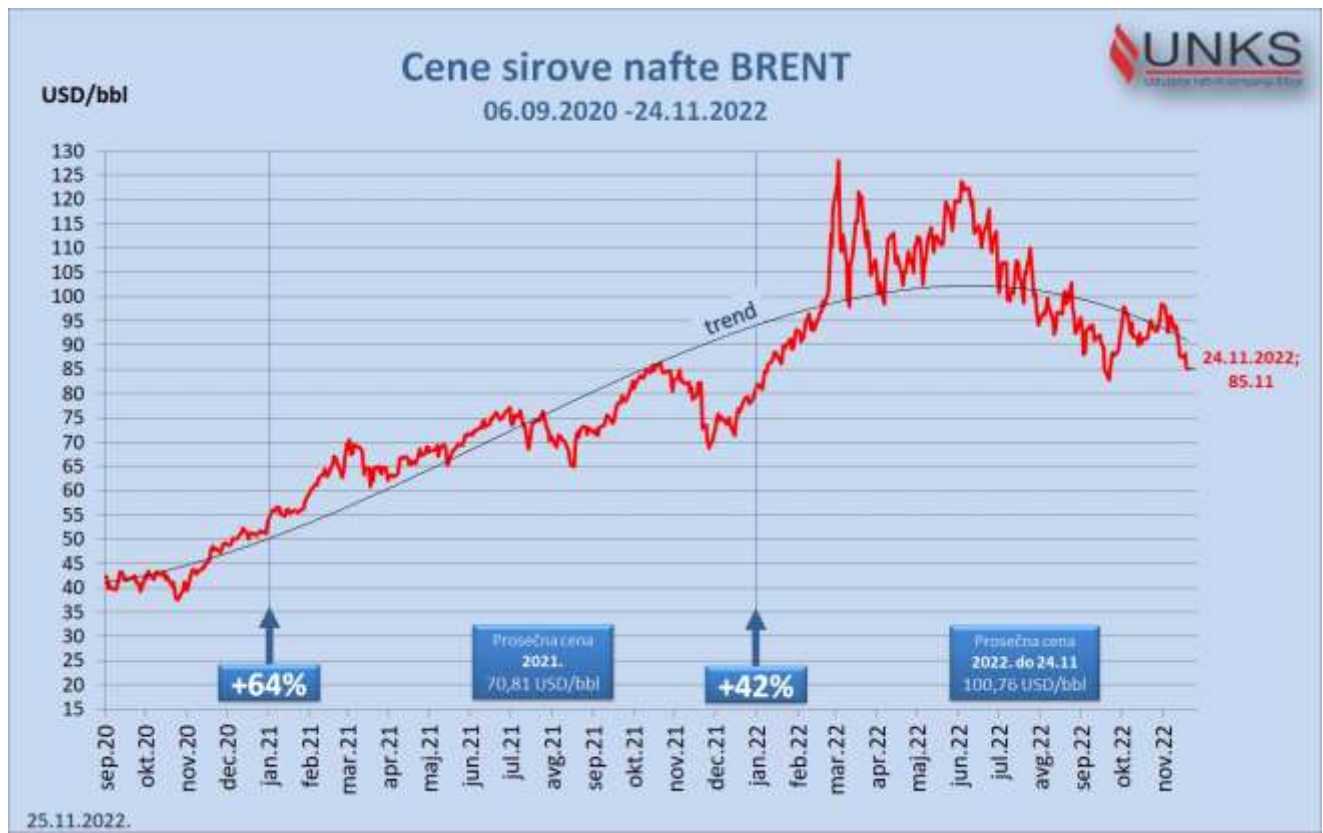
PRAG – Jedini slovački prerađivač nafte Slovnaft smanjiće udeo ruske nafte u svojim prerađivačkim aktivnostima sledeće godine na oko 60 posto sa oko 95 posto i koristiti druge mešavine kako bi ispunila sankcije Rusiji, saopštila je kompanija.

Slovnaft, koji je u vlasništvu mađarskog MOL-a, prerađuje 124.000 barela dnevno (bd) i izvozi svoje proizvode širom centralne Evrope. Koristi rusku naftu koju isporučuje naftovod Družba, ali ubrzava modifikacije za korišćenje drugih mešavina.

Slovnaft je rekao za Reuters da će moći da zadrži deo ruske nafte u svojoj mešavini zahvaljujući izuzecima koji pokrivaju slovačko tržište, a na početku i izvoz goriva u Češku Republiku, čime bi sa ruskom mešavinom REBCO pokrio oko 60% godišnje količine sa REBCO-om, a ostatak bi trebalo da budu alternative“, rekao je portparol Slovnafta Anton Molnar.

Izuzetak koji se odnosi na izvoz u Češku Republiku ističe 5. decembra sledeće godine, što će primorati Slovnaft da dodatno smanji upotrebu ruske nafte.

Cene nafte u petak zaustavile pad

SINGAPUR - Cene nafte porasle su u Aziji u petak (25. novembra), uprkos slaboj tržišnoj likvidnosti, u nedelji koju su obeležile brige oko kineske potražnje i cenkanje na Zapadu oko granice cena ruske nafte.

Fjučersi na naftu Brent porasli su za trećinu procenta, i trgovali su po 85,60 dolara po barelu u 04:00 GMT (12:10 po singapurskom vremenu). WTI je dobio oko pola dolara i menjao vlasnika za 78.40 dolara barel. Oba ugovora i dalje su bila na putu ka svom trećem uzastopnom nedeljnom padu, na putu da padnu za oko 2 procenta uz zabrinutost zbog jakog ublažavanja ponude.

O ograničenju ruske cene nafte, diplomate G7 i Evropske unije raspravljaju o nivoima između 65 i 70 dolara po barelu.

"Tržište smatra (ograničenja cena) previsokim što smanjuje rizik od osвете Moskve", rekli su analitičari ANZ Research-a u noti za klijente.

BUDI U POKRETU
 UZ EURO PETROL
 KLUB APLIKACIJU

Sve informacije o benzinskim stanicama, akcijama, promocijama, klubskim popustima i još mnogo toga dostupni su na tvom mobilnom telefonu.
Preuzmi aplikaciju i postani član Euro Petrol Kluba online i besplatno!

www.euro-petrol.com

Bugarska rafinerija Lukoila se zatvara ako ne bude mogla da izvozi?

SOFIJA - LUKOIL Neftochim Burgas, jedina bugarska rafinerija nafte, možda će morati da se zatvori ako vlada ne sprovede planove da dozvoli ruskom preduzeću da nastavi izvoz, rekao je u ponedeljak izvršni direktor Ilšat Šarafutdinov.

Evropska unija od 5. decembra uvodi zabranu uvoza ruske sirove nafte morskim putem, ali Bugarskoj je dato izuzeće i dozvoljeno joj je da uvozi rusku naftu do kraja 2024. godine, piše *Reuters*.

Bugarska prelazna vlada planira da dozvoli rafineriji LUKOIL Neftochim da nastavi uvoz ruske sirove nafte nakon što zabrana stupi na snagu i da joj da dozvolu za izvoz svoje proizvodnje.

LUKOIL Neftochim, koji je od proljeća prešao na samo rusku naftu, očekuje da će ove godine preraditi rekordnih 7,1 miliona tona sirove nafte, rekao je Šarafutdinov. Dodao je da rafinerija izvozi oko 50% svojih goriva i drugih krajnjih proizvoda.

Evropske rafinerije presnabdevene naftom

LONDON - Evropske rafinerije su se našle pretrpane sirovom naftom jer očekivani nedostatak zbog nadolazeće zabrane EU na rusku naftu tek treba da se ostvari.

"Čini se da su (evropske) rafinerije previše kupile u ugovorima za isporuke u novembru i decembru, verovatno zbog straha da bi zabrana ruske nafte u EU mogla dovesti do nestašice", rekao je za *Reuters* jedan trgovac naftom.

"Očekivanje zategnutog tržišta se nije ostvarilo", rekao je drugi evropski trgovac, dodajući da nafta iz Brazila, Gvajane, Kanade i američke regije Midland ide u Evropu. Međutim, on je upozorio da će se snabdevanje verovatno ponovo smanjiti u novoj godini.

Lukoil Bulgaria svu svoju privrednu aktivnost prenosi na Bugarsku

SOFIJA - Bugarska vlada objavila je u ponedeljak da je sa rukovodstvom Lukoila postigla dogovor da od 1. januara 2023. ruska kompanija svu svoju privrednu aktivnost prenese u Bugarsku,

Ma press konferenciji u Sofiji, Vicepremijer Hristo Aleksijev je precizirao da će Lukoil svu proizvodnju, sve prihode i poreze plaćati i ostavljati u Bugarskoj, a ne kao što je bilo slučaj do sada, u Holandiji ili Švajcarskoj", prenose sofijske *Novinite*.

Prema njegovim rečima, može se računati na prihode u budžetu od Lukoila u iznosu od 100 miliona evra.

Ministar ekonomije i industrije Nikola Stojanov je naglasio da će to dovesti do trajnog rešenja za probleme sa gorivima i njihovim cenama.

Evropska komisija: Bugarska ne može da izvozi prerađenu rusku naftu

BRISEL - "Bugarska ne može prodavati rusku naftu trećim zemljama, uključujući i ako je prerađena", rekao je u utorak portparol Evropske komisije (EK) na pitanje Radija *Slobodna Evropa*.

Ovom izjavom jasno je da EK gotovo sigurno neće dozvoliti Bugarskoj da dopusti izuzetak za Lukoil, koji je osnova u ponedeljak objavljenog "barter" posla - da će kompanija početi da plaća porez u Bugarskoj i pretaće i da prebacuje profit u Švajcarsku samo ako se ukine zabrana izvoza njenih proizvoda.

"Cilj derogacije je da se Bugarska snabdeva naftom zbog svoje specifične situacije, a ne da je prodaje drugim državama članicama ili trećim zemljama, uključujući i ako se ponovo prerađuje", napisala je Komisija za publikaciju.

Kemp: Cene nafte se povlače kako se sentiment investitora zatamnjuje

LONDON - Cene nafte su prošle sedmice bile pogođene naglim preokretom sentimenta, pri čemu su investitori prodavali najbržim tempom u četiri meseca, jer su se ekonomski izgledi pogoršali uz strahove da će G7 cena ruske nafte poremetiti njegov izvoz.

Hedž fondovi i drugi menadžeri novca prodali su ekvivalent od 59 miliona barela šest najvažnijih ugovora o fjučersu i opcijama za naftu u nedelji do 15. novembra, što je najbrža stopa od nedelje koja se završila 5. jula, piše **Reutersov** energetski analitičar **Džon Kemp** u dopisu dostavljenom u utorak mailom uredniku ovog magazina NNKS.

Do prodaje je došlo nakon što su menadžeri fondova bili kupci u pet od prethodnih šest sedmica, kupujući ukupno 169 miliona barela, prema evidenciji berze i regulatornih pozicija.

Investitori su stalno akumulirali duge pozicije, posebno u sirovoj nafti, očekujući smanjenje proizvodnje OPEC+ i gornju granicu cena ruske nafte koja će smanjiti zalihe više nego što usporavanje privrede smanjuje potražnju.

Ali to "klađenje" je narušeno prošle sedmice jer su se ekonomski izgledi širom Evrope i Azije pogoršali dok su trgovci postali uvereni da će ograničenje imati mali uticaj na zalihe nafte.

Istovremeno, Kina se borila s najvećim izbijanjem slučajeva koronavirusa u poslednjih šest meseci, što će nastaviti da umanjuje potrošnju nafte.

Kao rezultat toga, cene fjučersa Brenta i kalendarski rasponi su se povukli dok su se trgovci pripremali za relativno teško sletanje za globalnu ekonomiju koje će verovatno smanjiti potrošnju nafte apsolutno ili barem u odnosu na prethodni trend, ocenjuje Kemp.

Ukrajina poskupljuje cenu tranzita ruske nafte Družbom

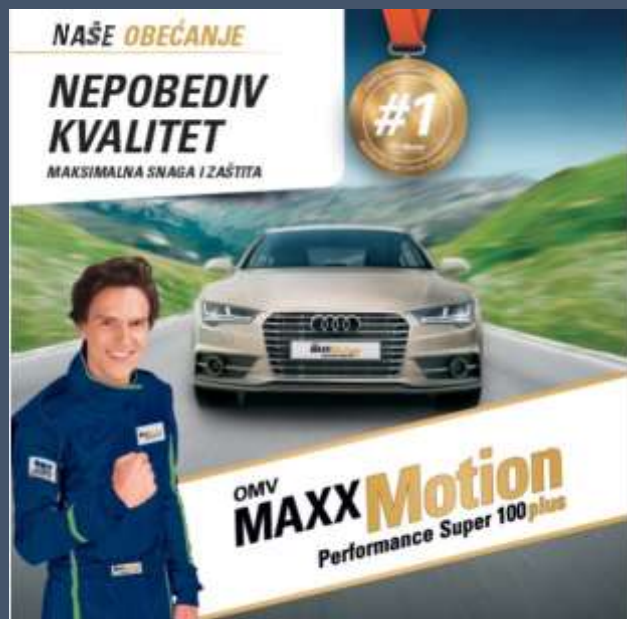
KIJEV - Ukrajinski državni operater naftovoda Ukrtransnafta najavio je povećanje tranzitne naknade koja se naplaćuje za rusku naftu koja se transportuje magistralnim naftovodom Družba do Mađarske, Slovačke i Češke.

Planirano povećanje za 2,10 evra po toni na 13,60 evra, za koje se okrivljuju troškovi vezani za rat, trebalo bi da stupi na snagu od 1. januara 2023., prenosi **Upstream**.

Tranzitne takse na transport ruske nafte ostaju važan izvor prihoda za Ukrtransnaftu koja je prošle godine na tome zaradila oko 127 miliona dolara.

Ove nedelje, portparol Transnjefta je rekao moskovskom poslovnom dnevniku **Kommersant** da će „održati konsultacije“ sa ruskim ministarstvima kako bi odlučio da li će pristati na višu tranzitnu tarifu Ukrajine.

Očekuje se da će ruski naftovodni tokovi u tri zemlje dobiti na značaju 2023. godine, budući da su Mađarska, Slovačka i Češka privremeno izuzete iz evropskog embarga na kupovinu ruske nafte zbog nedostatka neposrednih alternativnih uvoznih ruta.

HIP

PETROHEMIJA

HIPLEX

HIPTEN

HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

GAS

Poljski sud ukinuo novčanu kaznu od 6,2 mlrd € regulatora tržišta Gaspromu

VARŠAVA - Poljski ured za zaštitu konkurencije i zaštite potrošača (UOKiK) najavio je da će se žaliti na presudu poljskog suda kojom se poništavaju kazne nametnute ruskom gasnom gigantu Gaspromu i njegovim evropskim partnerima iz projekta gasovoda Sjeverni tok 2.

Postupak protiv Gasproma i pet drugih kompanija (Engie Energy, Uniper, OMV, Shell i Wintershall) pokrenut je u maju 2018. Dve godine kasnije, UOKiK je izrekao kaznu od preko 29 milijardi PLN (6,2 milijarde evra) Gaspromu i preko 234 PLN miliona (50 miliona evra) novčane kazne za pet kompanija.

Kompanije su se žalile na ovu odluku o novčanim kaznama. Poljski sud za konkurenciju i zaštitu potrošača je poništio odluku od 21. novembra 2022. godine - navodi se u saopštenju.

Prilikom izricanja kazni, UOKiK je rekao da su firme optužene za osnivanje kompanije koja je odgovorna za izgradnju i eksploataciju gasovoda Severni toka 2, bez saglasnosti direktora UOKiK-a pa su bile u obavezi da prestanu sa finansiranjem projekta.

Poljski regulator je izjavio da ima nameru da uloži žalbu na ovu odluku, prenosi poljska agencija **PAP**.

"Iznenadeni smo odlukom suda za zaštitu konkurencije i potrošača. Sud je doneo odluku da je, uprkos prikupljenim dokazima, važno proceniti da li je formalno osnovano zajedničko preduzeće - izjavio je u ponedeljak direktor UOKiK-a Tomaž Kšostni.

Severni tok 2 je gasovod duž baltičkog korita, koji povezuje Rusiju i Nemačku i zaobilazi istočnu Evropu. Nemačka je obustavila otvaranje nakon što je Rusija poslala trupe u Ukrajinu.

EU nije uspela da se dogovori o granicama cena gasa

BRISEL - Planovi za uvođenje ograničenja cena prirodnog gasa zapali su u ćorsokak nakon što ministri energetike EU u četvrtak nisu postigli dogovor zadržavajući duboke podele.

Češki ministar industrije Jozef Sikela je, međutim, rekao da su ministri uspeli da se dogovore oko drugih "važnih mera", uključujući zajedničku kupovinu gasa, solidarnost u snabdevanju u trenucima potrebe i ubrzanje procesa autorizacije za obnovljive izvore energije, prenose agencije. Sikela je takođe otkrio da će se ministri ponovo sastati u decembru kako bi pokušali razrešiti svoje razlike.

Ranije ove nedelje, predložila uspostavu korektivnog tržišnog mehanizma, koji bi se aktivirao kada cena na holandskoj berzi gasa (TTF) bude dve nedelje iznad 275 evra po megavat satu i 58 evra viša od referentne cene LNG-a 10 uzastopnih dana tokom dve nedelje.

Privremeni mehanizam, koji bi bio uspostavljen 1. januara 2023. i ograničen na godinu dana, ima za cilj da ograniči cene ugovora za isporuku za sledeći mesec, na TTF-u koji služi kao referenca za većinu transakcija u EU.

Prema ideji Komisije, korektivni mehanizam aktivirao bi se samo u slučaju prekomernog povećanja cena, koje nije uslovljeno tržišnim razlozima. "

Oba poteza izazvala su strepnju među trgovcima gasom, „Čak i kratka intervencija bi imala ozbiljne i nepovratne posledice u narušavanju poverenja tržišta da je vrednost gasa poznata i transparentna“, saopštila je Evropska federacija trgovaca energijom.

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Katar: Najduži LNG posao u istoriji

DOHA - QatarEnergy je potpisao 27-godišnji ugovor o snabdevanju kineskog Sinopeca utečjenim prirodnim gasom (LNG), što je najduži takav ugovor u istoriji, javljaju **agencije**. Ugovor stupa na snagu od 2027. godine kada proizvodnja iz projekta proširenja North Field East dolazi na tržište.

Kao državne kompanije Kine i Katara, sporazum će omogućiti QatarEnergy-u da Sinopec svake godine obezbedi 4 miliona tona LNG-a.

Sporazum Kine i Katara prvi je dugoročni kupoprodajni ugovor u okviru projekta, za koji se očekuje da počne proizvodnja 2026. godine.

Gasprom od ponedeljka smanjuje isporuke gasa preko Ukrajine?

MOSKVA - Ruski Gasprom saopštio je u utorak da bi mogao početi da smanjuje isporuku prirodnog gasa u Evropu preko Ukrajine od sledećeg ponedeljka, pošto je primetio da ukrajinski operater preusmerava deo količine koji je tim putem namenjen Moldaviji.

Ako se neravnoteža u tranzitu gasa nastavi, Gasprom će 28. novembra ujutro početi da smanjuje protok gasa preko Ukrajine, saopštio je ruski gasni gigant, a prenosi novinska agencija **TASS**.

Referentne cene gasa u Evropi porasle su za 2% nakon što je Gasprom objavio ovo upozorenje.

Može li Turska postati gasno čvorište za Evropu?

ANKARA -- Turska pokušava da maksimalno iskoristi svoju dobru geografsku lokaciju kako bi postala energetska čvorište između Rusije i evropskog tržišta, ali stručnjaci kažu da je ovo neravan put ispunjen izazovima, piše u nedelju **Sinhua**.

Turska je dom sedam međunarodnih gasovoda od istoka prema zapadu i četiri kopnena terminala za LNG (utečjeni prirodni gas) i plutajuća skladišta, sve u zapadnom delu zemlje.

Kerim Has, moskovski analitičar, kaže za kinesku agenciju da je gasovod Turski tok najbolja opcija.

"Trenutno se ne koristi u punom kapacitetu i mogao bi Evropi obezbediti nešto preko potrebnog gasa", objasnio je on.

Plavi tok, još jedan veliki trans-crnomorski gasovod koji ima kapacitet da prenosi 16 milijardi kubnih metara (bcm) gasa godišnje iz Rusije u Tursku, takođe bi mogao biti deo infrastrukture koja bi Tursku na kraju mogla učiniti čvorištem, napominje Has.

Prema rečima Hasa, Turski tok bi mogao biti proširen i sa dve nove cevi ukupnog kapaciteta od 31 bcm za snabdevanje evropskih potrošača prolazeći kroz zemlje jugoistočne Evrope, ali će za to biti potrebno vreme i novac.

Tajming je više problem nego investicija, smatra nezavisni energetska analitičar i konsultant Ali Arif Akturk, koji je procenio cenu izgradnje dva dodatna cevovoda za Turski tok tokom dve godine na 10 milijardi američkih dolara.

Ipak, Erdoganova administracija će izraditi mapu puta za pretvaranje zemlje u gasno čvorište do kraja ove godine, rekao je turski ministar energetike i prirodnih resursa Fatih Donmez u intervjuu za **TV kanal TRT Haber** početkom ovog meseca.

REGION

MOL otkrio naftu u blizini Budimpešte

BUDIMPEŠTA – Mađarski naftno-gasni velikan MOL otkrio je u blizini Budimpešte naftu koja bi mogla povećati proizvodnju ove sirovine u zemlji za 5%, saopštila je kompanija u ponedjeljak državnoj novinskoj agenciji **MTI**.

MOL je saopštio da je „značajno“ polje nafte pronašao na dubini od 2.100 metara na polju u Večešu, u blizini glavnog grada, u oblasti gde je u julu započeo istražno bušenje.

Polje je 11. novembra počelo proizvodnju od 600 barela dnevno (bd), s planovima za povećanje proizvodnje na 700-1.000 bd.

Nafta proizvedena na novom polju Večes-2 biće transportovana u MOL-ovu rafineriju Dunav, saopštila je kompanija.

Petrol na skupštini u decembru o posledicama regulacije cena

LJUBLJANA - Uprava Petrola sazvala je skupštinu za 27. decembar na kojoj će obavestiti akcionare o šteti nastaloj regulacijom cena energenata u Sloveniji i Hrvatskoj u 2022.

Petrol je tako u prvih devet meseci zbog mera slovenačke i hrvatske vlade zabeležio pad operativne dobiti (EBIT) za 143,5 miliona evra, porenosi SEEBiz. Dodatni pad poslovnog rezultata u Sloveniji dogodio se i zbog regulacije cena na području električne energije i prirodnog plina.

I Slovenija i Hrvatska dužne su da grupi Petrol nadoknade nastalu štetu, saopštile su iz Vizije holdinga i Vizije holding ena, koje zajedno poseduju 6,66 posto dionica Petrola.

MOL obustavio isporuke goriva malim pumpama

BUDIMPEŠTA - Mađarska naftna kompanija MOL saopštila je agenciji MTI da je obustavila ove nedelje isporuke benzina i dizela malim pumpama s kojima je potpisala ugovor o snabdevanju, jer su isporuke nafte iz Rusije pale "znatno" ispod normalnog nivoa.

MOL je rekao da je uvoz nafte pao jer su isporuke naftovodom Družba posle prošlonedeljnog prekida nastavljene ali pod niskim pritiskom.

MOL je takođe rekao da je održavanje u njegovoj glavnoj rafineriji Dunav u Mađarskoj izazvalo pad kapaciteta, što je uticalo na sve njene proizvode.

Privremena ograničenja su neodređena, ali će MOL preispitivati svoju strategiju snabdevanja na nedeljnoj bazi, navodi se u informaciji.

Prema rečima Gábora Egrija, predsednika Nezavisnog udruženja benzinskih stanica, MOL-ova odluka u suštini znači da je sigurnost snabdevanja gorivom u Mađarskoj urušena.

"Domaća rezerva nafte dovoljna je za 34 dana, a rezerva goriva za 30 dana, odnosno za manje od zakonom propisanih 90 dana", rekao je stručnjak i dodao da je MOL-ov dopis o prestanku isporuka primio 251 operater benzinskih stanica, koje osiguravaju 30% snabdevanja Mađarske gorivom, rekao je.

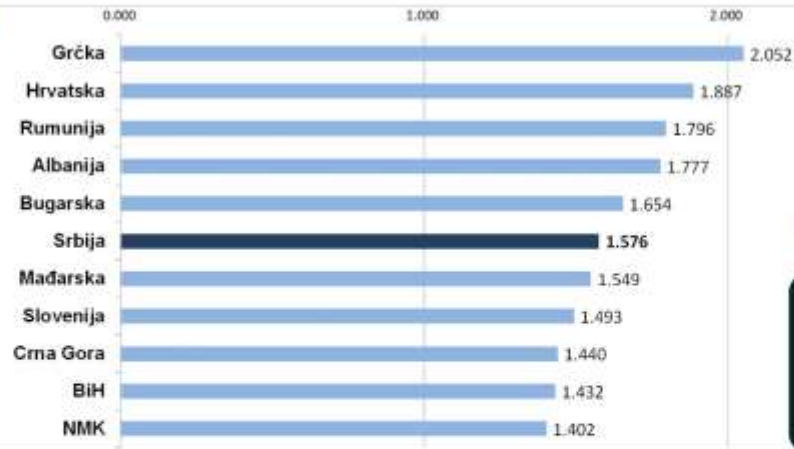
U saopštenju MOL-a, međutim, stoji da će obustava isporuka uticati na oko 10 posto svih benzinskih stanica u Mađarskoj.

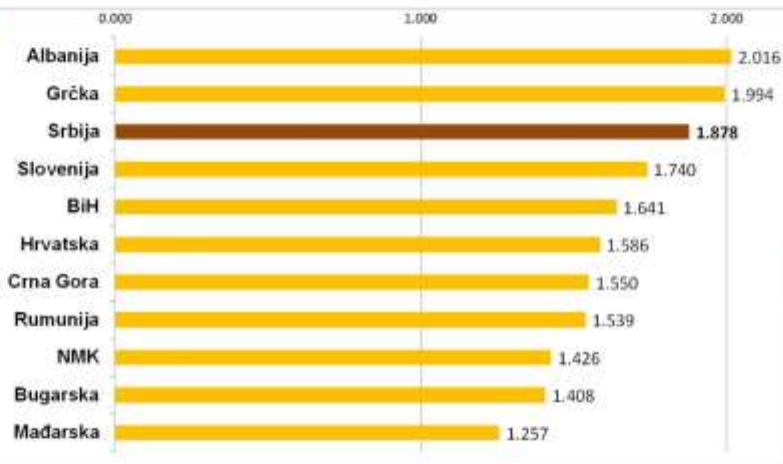

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona u periodu od 14.11-20.11.2022. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

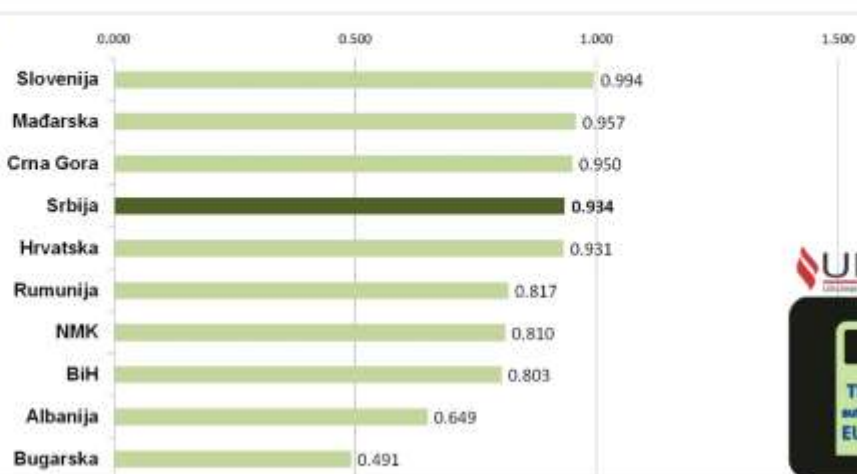
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Grčka	2.052	+24.99%
Hrvatska	1.887	+14.94%
Rumunija	1.796	+9.42%
Albanija	1.777	+8.25%
Bugarska	1.654	+0.77%
Srbija	1.576	-4.00%
Mađarska	1.549	-5.63%
Slovenija	1.493	-9.08%
Crna Gora	1.440	-12.28%
BiH	1.432	-12.80%
NMK	1.402	-14.60%
Prosečna cena u regionu		1.642

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evra dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Albanija	2.016	+22.97%
Grčka	1.994	+21.61%
Srbija	1.878	+14.55%
Slovenija	1.740	+6.12%
BiH	1.641	+0.09%
Hrvatska	1.586	-3.27%
Crna Gora	1.550	-5.47%
Rumunija	1.539	-6.13%
NMK	1.426	-13.01%
Bugarska	1.408	-14.16%
Mađarska	1.257	-23.31%
Prosečna cena u regionu		1.640

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
		
Slovenija	0.994	+19.27%
Mađarska	0.957	+14.75%
Crna Gora	0.950	+13.97%
Srbija	0.934	+11.99%
Hrvatska	0.931	+11.71%
Rumunija	0.817	-1.99%
NMK	0.810	-2.77%
BiH	0.803	-3.70%
Albanija	0.649	-22.10%
Bugarska	0.491	-41.13%
Prosečna cena u regionu		0.834

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave